

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
1993-1994

ISSN 1211-7250



BRNO 1997

381 ch. n. 1992
382

250,-

S 9395458

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1993-1994

Vydává: Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: ps@isibrno.cz

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc

Redakce a příprava pro tisk: Mgr. Patrik Červák, Mgr. Balázs Komoróczy,
Ing. Petr Škrdla

Na titulním listě: Rekonstrukce skládané dýky z Maref

Tisk: Tiskárna Gloria, Rosice u Brna

Náklad: 400 ks

Publikace neprošla redakční ani jazykovou úpravou

© 1997 by the Authors

All rights reserved

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

Resumé:

Javorník - Ves (Bez. Šumperk). Bei der Kirche sv. Kříže. Kleine befestigte Siedlung. Mittelalter. Vorläufige Sondierung.

JIHLAVA (okr. Jihlava)

Ulice Křížová 14, parc.č. 188, 189 a 190. SMO 1:5000, rok vydání 1989, Jihlava 7-4, 185 mm od Z s.č., 38 mm od J s.č., nadmořská výška cca 521,00 m n.m. Sídliště, výrobní objekty. Vrcholný středověk. Záchranný výzkum.

Výzkum probíhal ve dnech 26.4.-2.7. 1993, soustředil se především na prostor mezi hlavní městskou hradbou a domem č. 12, což představuje plochu více než 580 m². Nejstarší horizont nad podložím tvořila černá tenká vrstvička uhlíkatého prachu, zřejmě pozůstatek po odlesnění parcely a spálení zbytků dřeva (keramikou předběžně datováno do 1. poloviny 13. století). Vrstva zabíhala i pod základy hlavní městské hradby, která se objevila již po skrytí ornice. Hradba probíhala v celém zkoumaném prostoru v délce asi 50m. Základ je kladen do mělkého žlábků nebo přímo na povrch terénu, který kopíruje a proto se výška založení velmi liší. Pro stavbu je použita navětralá žula a rula z povrchových sběrů. Od konce 13. století je prostor u vnitřní strany hradby intenzivně hospodářsky využíván a byly zde odkryty 2 hrnčířské pece, 2 sušárny a 3 pece potravinářské. V jejich okolí jsou zbytky četných kůlových jamek po lehčích stavbách či přístřešcích. Hrnčířská pec č. 927 zanikla při výpalu a obsahovala kompletní vsázku, datovanou na přelom 13./14.století. V polovině 17. století zde zanikla kamnářská dílna, zřejmě v souvislosti se švédskou okupací Jihlavy. Prostor se využíval vojensky a byla zvýšena hradba.

Nejdůležitější situaci tvoří superpozice tří objektů, polozemnice, hrnčířské pece a sušárny, postavených a zaniklých v rozmezí od poloviny 13. století do počátku 14. století. Nejstarší osídlení představuje nález SV rohu zahloubené zemnice č. 536. Byl vypreparován základový trámový věnec a podlaha se zbytky desek. Objekt nezanikl požárem, ale byl zasypán a do jeho zásypu vyhloubena předpecní jáma hrnčířské pece.

Parkánová hradba je stavěna podobně jako hlavní. Prostor parkánu neměl jiné využití než vojenské po celou dobu funkce hradeb.

Od 19. století je zkoumaný prostor zastavěn. Dům č.p. 14 do své S zdi pojal úsek hradby 20m dlouhý a 3m vysoký od současné úrovně terénu. Ještě před zahájením výzkumu bylo vše zdemolováno. Stavební činnost zde zanechala torza četných zdí, dnes již neinterpretovatelných.

V rámci výzkumu byly zdokumentovány také tři sklepní místnosti a na ně navazující asi 64m podzemních chodeb o výšce 1,2 - 1,6 m a šířce 0,8 - 1,2 m.

Ondrej Šedo - Richard Zatloukal, ÚAPP Brno

Resumé:

Jihlava (Bez. Jihlava). Křížová Str. 14. Parcelle Nr. 188 - 190. Siedlung, Werkstattobjekten. Hochmittelalter. Rettungsgrabung.